

Integracja szkolnictwa wyższego prawniczego
Ukrainy z europejską przestrzenią edukacyjną –
wyzwania bezpieczeństwa wewnętrznego
w czasie stanu wojennego

Інтеграція вищої юридичної освіти України з
європейським освітнім простором –
виклики внутрішньої безпеки під час
воєнного стану

Redakcja naukowa:
dr inż. Piotr Ponichtera,
dr Zoia Sharlovych

Łomża 2023

Recenzenci:

Dr Agnieszka Łapińska, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży
Prof. dr hab. Olena Kovalenko, Charkowski Narodowy Uniwersytet
Pedagogiczny im. H.S. Skovorody, Ukraina

Redakcja naukowa:

dr inż. Piotr Ponichtera, dr Zoia Sharlovych

Integracja szkolnictwa wyższego prawniczego Ukrainy z europejską przestrzenią edukacyjną - wyzwania bezpieczeństwa wewnętrznego w czasie stanu wojennego: materiały z Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej, Łomża-Kharków, 15.02.2023r. / Redakcja naukowa dr inż. Piotr Ponichtera, dr Zoia Sharlovych. – Łomża, Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2023. – 289 s.

Інтеграція вищої юридичної освіти України з європейським освітнім простором – виклики внутрішньої безпеки під час воєнного стану: матеріали з Міжнародної науково-практичної конференції, Ломжа-Харків, 15.02.2023 р. / За науковою редакцією д. інж. Пьотр Поніхтера, к. п. н. Зоя Шарлович. – Видавництво: MANS w Łomży, 2023. – 289 с.

ISBN 978-83-958584-6-8

Zbiór powstaje z gotowych materiałów dostarczonych przez autorów.
Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.

Збірник зформований з готових матеріалів, наданих авторами.
Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Wydawnictwo Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży, 2023 r.

Треść / Зміст

Wstęp / Вступ	7
Алдохіна Л. М. ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	9
Баланюк Н. НАПРЯМКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	13
Беляєв І. С., Плотнікова А. В. БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ САНКЦІЇ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗА ВЧИНЕННЯ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	17
Бодак О. ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ЯК КРОК ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНИ	20
Budiakova O. INTEGRATION OF HIGHER EDUCATION OF UKRAINE INTO THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW	23
Volkova L. DEVELOPMENT OF MULTICULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS IN THE PROCESS OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE	27
Ворожбіт-Горбатюк В. ФОРМИ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ – СУБ'ЄКТІВ ПРОБАЦІЇ	31
Гайдукевич С. В., Семенова Н. П. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	35
Гальчич І. П., Карпюк І. В. ВСЕБІЧНІСТЬ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	42
Глуценко С. І. ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ТРАНСПЛАНТОЛОГІЮ В УКРАЇНІ – РЕФОРМА НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ТРАНСПЛАНТ-КООРДИНАТОРІВ	44
Головань Т. Г. ЮРИДИЧНА КЛІНІЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ГЛОБАЛІЗОВАНОЇ ПРАВНИЧОЇ ПРОФЕСІЇ	48
Гребінська С. І. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ВІЙНИ	53
Гресь Д. О. ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ У ФІНАНСУВАННІ ТЕРОРИЗМУ	58
Єськова А. М. ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	62
Журавльов М. С. НЕДБАЛЕ СТАВЛЕННЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ: ОКРЕМІ ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	66
Завадський А. А. ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ГЛИБОКОГО СИНТЕЗУ КОНТЕНТУ ТА ДІПФЕЙКІВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ	69
Задихайло О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧАМ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	73

Замрозевич-Шадріна С. Р. ОСОБЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	76
Іваненко В. С. ІНТЕГРАЦІЯ МОЛОДІ УКРАЇНИ В СИСТЕМИ ОСВІТИ ДЕРЖАВ ЄС В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	80
Калініченко А. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	83
Киян В. ЩОДО ЗМІН У ЗАКОНОДАВСТВІ ПРО ПРАЦЮ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	87
Кіріка Д. САМОРОЗВИТОК ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГА	92
Клясен Н. Л. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	95
Коваленко О. О. ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ	100
Козіна Т. В., Мулярчук О. І. ПЛОДООВОЧІВНИЦТВО В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ ..	104
Коновальчик Є. О. ВРАХУВАННЯ ДУМКИ ПОТЕРПІЛОГО ПРИ ПРИЗНАЧЕННІ ПОКАРАННЯ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ	107
Корабель М. Г. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ІНТЕГРАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР	110
Коренцов О. І. ПРИМУСОВЕ ВІДЧУЖЕННЯ МАЙНА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	113
Косілова О. І., Бинюк Н. М. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	118
Костенюк Н. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	122
Кошарновська С. Л. ЮВЕНАЛЬНА ЮСТИЦІЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	126
Кузнецова К. І. ГІДНА ПРАЦЯ ДЛЯ МОЛОДІ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	130
Кулак В. І. ІНТЕГРАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	134
Курепін В. М. ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	138
Кушнірук Т. М., Ясінецька І. А., Додуріч В. В., ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ ВЛАСНИКАМ ЗЕМЛІ ТА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАЧАМ В УКРАЇНІ	142
Лиманський П. П. РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВИЩУ ОСВІТУ	146
Лисенко В., Комишнюк Ю. ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ ЗДІЙСНЕННЯ ТИМЧАСОВОГО ДОСТУПУ ДО РЕЧЕЙ ТА ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПОТРЕБ ДОСУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ .	148

Литвиненко А. С. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ГІДНОЇ ПРАЦІ У ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ	152
Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. КВАНТОВА ФІЛОСОФІЯ КРИПТОСИСТЕМИ УКРАЇНИ ЯК СПЕЦІАЛЬНО-ВІЙСЬКОВА ФОРМУЛА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ: ЕНТРОПІЙНИЙ ПРОЦЕС ІНФОРМАЦІЙНОГО КАПІТАЛУ ЗНАНЬ	156
Любавіна В. ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕЗУМПЦІЇ НЕВИНУВАТОСТІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОВЕДЕНОСТІ ВИНИ У ЗАКОНОДАВСТВІ СУЧАСНИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	161
Myronchuk Z., Andrushko R. FORMATION OF A NEW PARADIGM FOR THE TRAINING OF ACCOUNTING AND TAXATION SPECIALISTS UNDER THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES IN UKRAINE	165
Мусіюк Т. В. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ..	169
Павленко Т. А. ПРОТИДІЯ РОСІЙСЬКІЙ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОПАГАНДИ: ДОСВІД КРАЇН ЛЮБЛІНСЬКОГО ТРИКУТНИКА	173
Павлова А. ОСМИСЛЕННЯ ВІЙНИ ЯК ДЕСТРУКТИВНОЇ СИЛИ Й СУСПІЛЬНОГО ЗЛА В УСНІЙ ТРАДИЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ	177
Панаско Ю. І. СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПРАВЕДЛИВИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	181
Пахольчук О. П. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ З ПИТАНЬ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	184
Пивоваров В. В. ОСВІТА ЯК ПРОТИДІЯ КРИМІНАЛЬНІЙ ПОВЕДІНЦІ І НАСТУПНІЙ ПЕНАЛІЗАЦІЇ У ПОВОЄННИЙ ЧАС	188
Пілюгіна Т. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВНИЧОЇ ЛІНГВІСТИКИ У ВІТЧИЗНЯНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	190
Плотнікова А. В. ЩОДО СОЦІАЛЬНОЇ ОБУМОВЛЕНОСТІ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ПОСОБНИЦТВА ДЕРЖАВИ-АГРЕСОРУ	193
Подуфалов П. ОСНОВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА	197
Поляков А. О. ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	200
Проневич О., Коляда Т. ЛЕГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	204
Раневич О. ДО ПРОБЛЕМИ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ У СФЕРІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	211
Резенкіна Н. О. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	214
Рим О. ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАГУВАННЯ НА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ОСВІТИ	217
Рудницька О. ЮРИДИЧНА КЛІНІЧНА ОСВІТА ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ПРАВНИКІВ	221

Сімакова С. ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЮРИДИЧНОГО ПРОФІЛЮ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	225
Собчук І. С., Макогончук Т. В. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОНЛАЙН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	230
Соломко Н. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ АСПЕКТИ	234
Солошенко О. ПРАВОВА ОСВІТА ЯК ПРОВІДНА СКЛАДОВА РЕФОРМУАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВИШІВ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	238
Сприндис С. І., Протопопова Я. С. ДОГОВІР ФРАНЧАЙЗИНГУ: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	242
Тарасенко О., Тарасенко І. КОНВЕРГЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В КООРДИНАТАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	246
Тарасюк В. А ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОСОБЛИВО ОХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ	250
Тимчук В., Осипова Л., Халін С. ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПРАВОВОГО БЛОКУ ПРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПЕРЕМІЩЕНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	254
Ткачук Н. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПІВПРАЦЕЮ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ	258
Фатєєв Я. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ІСТОТНИХ УМОВ ПРАЦІ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД: ПРОБЛЕМИ СВОБОДИ ВОЛІ СТОРІН ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	262
Khairulina N., Dubova H. LANGUAGE AT THE HEEL OF THE MIA OF UKRAINE DURING THE PERIOD OF MARTIAL STATUS	264
Хмизова О. ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ-ПРАВНИКАМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	268
Цуварев О. Ф. ПРИНЦИП СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ БЕЗ ФІЛОСОФІЇ ТА МОРАЛІ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	271
Шарлович З. П. WPŁYW ETYKO-DEONTOLOGICZNYCH ZASAD I ODPOWIEDZIALNOŚCI PRAWNEJ PIEŁĘGNIARKI I INNYCH PRACOWNIKÓW MEDYCZNYCH NA SUKCES ICH DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ	275
Шинкарьов Ю. В. ЩОДО ПРОБЛЕМАТИКИ БОЙОВОГО ІМУНІТЕТУ (НА ҐРУНТІ ДОСВІДУ УКРАЇНИ)	283
Шкітов А. УЗАГАЛЬНЕНІ ПІДХОДИ ЩОДО СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ : ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО І ЗОВНІШНЬОГО БРЕНДУ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	286

INTEGRATION OF HIGHER EDUCATION OF UKRAINE INTO THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW

Budiakova Olena, PhD in Economics, Associate Professor of the Department Smart Economics, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine

The relevance of the research topic is that in the given conditions of conducting activities taking into account the challenges of wartime, enterprises and organizations of any organizational and legal form must take into account certain circumstances based on the correctness and clarity of management decision-making, including in the part of the anti-crisis strategy of activities in period of military aggression. Today, the threat of a military invasion continues to develop. It affects businesses and enterprises around the world. The global and interconnected nature of today's business environment creates a significant risk of disruption to global supply chains, which could result in significant revenue loss and a negative impact on the global economy.

Many Ukrainian scientists paid attention to the integration of higher education of Ukraine into the European educational space: I. Artyomov, V. Andrushchenko, V. Kremen, V. Lugovoi, M. Zgurovskiy, M. Stepko, L. Fedulova, and others. But the issue of the integration of Ukrainian higher education into the European educational space in the conditions of wartime challenges requires further research.

From February 24, 2022, the education of Ukraine functions in the new military realities caused by the unprovoked large-scale armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. An aggressive attack was made on the life, freedom and rights of Ukrainian citizens. The goal set by the aggressor is the destruction of Ukraine's statehood, the genocide of Ukrainians as an ethnic group. Therefore, for Ukraine, this is a war for existence. During the hostilities, the education system suffered great losses: infrastructural educational facilities were destroyed (more than 2,000 educational institutions were damaged by bombings and shelling, more than 200 of them were completely destroyed); among pupils/students and teachers/teachers there are killed and wounded (since the beginning of the war, as of mid-August 2022, 361 children died and 711 were wounded); a large part of the population was forced to leave their homes and flee from the war - more than 8 million people crossed the border of Ukraine. A heavy burden fell on the Armed Forces of Ukraine and the Government of Ukraine, which, together with international partners, did and is doing everything possible for the safety of every Ukrainian, the protection of children, youth, teachers and scientists – the intellectual capital of our state. Such tragic events became a powerful challenge for the education system of Ukraine, prompted educational managers to quickly create the necessary institutional and legal conditions, to ensure the organizational transformation of the educational

process. Despite the full-scale invasion, training in educational institutions was organized at all levels: from kindergartens to universities - wherever the security situation allowed. Continuity of teaching and learning is ensured, scientific research is conducted. The process of distance education was quickly established: Ukrainian children and youth, while in Ukraine and in various countries of the world, continued to study according to national educational programs. This became possible, in particular, thanks to the unprecedented large-scale support of Ukraine's international partners. Governments of countries from all continents, international and public organizations, large global corporations have joined in providing assistance to Ukrainian education: significant financial resources have been provided to support the education system; conditions have been created for free access of educational process participants and scientists to global educational platforms; the necessary technical support is provided (provision of laptops, tablets, Internet access using Starlink, etc.); educational webinars, online trainings for educators were held with the aim of improving their qualifications regarding actions in new conditions, in particular, approaches to the organization of distance learning; licenses and necessary software for the continuity of the educational process have been transferred. The new needs of Ukrainian education have been identified, in particular, in May 2022, the Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology, together with UNICEF, the Institute of Educational Analytics of the Ukrainian State University, conducted an all-Ukrainian survey of communities regarding the educational needs of internally displaced persons [1].

Challenges of wartime and restrictions due to military aggression demonstrated the advantages and disadvantages of distance learning technologies and the possibilities of their application in institutions of higher education. In the case of distance learning in institutions of higher education, the active role of the teacher does not decrease, since he must determine the level of knowledge of the learner and make a decision on adjusting the training program in order to achieve the best assimilation of the material. If necessary, the student of higher education can receive advisory help from the teacher by communicating with him online, directly using the Internet as a means of communication (web-chat, IRC, ICQ, interactive TV, web-telephony, Telnet). The effectiveness of the use of the information and educational environment for all forms of education, and especially for distance education, is evidenced by the support of constant communication between the participants of the educational process. The teacher and the student of higher education can communicate in the virtual learning environment of the web class, online seminars (webinars), online meetings can be held; communication of the student with the teacher-consultant, students of the group, with the administrator-consultant through online chat (Online-chat), offline mail (Offline-e-mail); active means of distance learning are graphic chat, forum, bulletin board, testing, etc. The realities of modern education increase the importance of using the information and educational environment, which is a necessary component of the quality system of higher education, in particular for monitoring the

quality of educational activities of a higher education institution. Currently, taking into account the world crisis that arose as a result of the military invasion of Ukraine, the negative impact was felt by everyone without exception, including the educational sphere. As you know, all business structures always try to have a so-called "reserve plan" that will ensure the effectiveness of operations in the event of various force majeure circumstances. However, as it turned out, no one was ready for such a course of events as a military invasion. After all, the main provision for maintaining uninterrupted activity was only a quick change of general activity to online activity. That is, a very sharp reformatting of all "live" activity in the implementation of only all necessary functions of activity in the conditions of using Internet resources, etc. It is worth noting that the "winners" were those structures that were the first to go online. However, there was a minority of them, first of all because the main role was played here by the field of activity, and in second place the age of the employees turned out to be an important factor, because not all employees, no matter how it sounds, are able to effectively perform their functions in the Internet environment, and also with remote access, etc. Also, it is appropriate to note that those institutions that quickly realized that it is necessary to go online, managed to protect themselves both with activities that preserved the very functioning of the institution, and with wages, which in some cases increased several times, but again, it already depends personally on the field of activity of each institution separately. However, in this case, it is necessary to emphasize such an element as the effective management activity of the enterprise, which was implemented together by the management and the staff, who "worked" synchronously and to ensure and support the main purpose of the activity. In another case, the time factor reflected in its delay and long-term clarification of the situation led to significant financial losses. So, it can be safely stated that the effectiveness of management activity depends mainly on quick and correct decisions of the management, as well as its "correct" perception by the employees of this enterprise. Also, you need to understand that under such conditions it is always necessary to sacrifice something, however, usually such a "sacrifice" is always justified in the end. Thus, modern living conditions show a radically new milestone in the history of both humanity in general and the functioning of the educational sector, in particular. Currently, "online life" has become an extremely important aspect, which is reflected in online communication in general. Educational activity is no exception to this. However, it is also worth understanding that in this situation it is worth combining online and offline activities of higher education institutions, so this aspect should be applied in a new activity strategy. This anti-crisis strategy should also be developed on the basis of three interrelated stages: implementation and development, stabilization and adaptation. It is worth noting that the anti-crisis strategy of a higher education institution should not be perceived as its general activity strategy, because the general strategy of the university reflects the main goal of its functioning as a whole, instead, the anti-crisis strategy is a certain mechanism for overcoming existing crisis moments that

have a significant negative impact on development university at the present time. Therefore, first of all, it is necessary to think over all the constituent elements that will form the stage of development of the anti-crisis strategy. Having analyzed the existing state of the external environment, you should implement and share the following interrelated elements here:

- 1). The main principles on which the development of management decisions will be based.
- 2). The main methods on which the implementation of management decisions will be based.
- 3). Evaluation methodology regarding the availability and possibilities of attracting financial and, if necessary, other types of resources that the enterprise needs to carry out its own effective further activities with the possibility of obtaining positive results from the introduction of these types of changes. As for the next stage for the anti-crisis strategy, it will be called the stabilization stage. This stage is extremely important for the development of this strategy, because it acts as a kind of interconnecting link between its first and last stages.

Therefore, the above-presented anti-crisis strategy for higher education institutions should help to adapt and adapt to these wartime conditions, as well as help to continue to carry out their own activities to ensure obtaining positive results. Thus, the wartime prompted an urgent review of the possibilities of distance learning technologies and contributed to their implementation as the main educational technologies to ensure the continuity of the educational process in the conditions of martial law.

REFERENCES:

1. ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЗБІРНИК. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2022/Mizhn.serp.n.ped.nauk-prakt.konferentsiya/Inform-analityc.zbirn-Osvita.Ukrayiny.v.umovakh.voyennoho.stanu.22.08.2022.pdf>

ISBN 978-83-958584-6-8

